

Саветодавна комисија за људска права

ТСС зграда Д-12, седиште мисије УНМИК-а, Приштина, Косово, електронска пошта hrar-unmik@un.org, телефон +381 (0)38 504 604 локал 5182

ОДЛУКА

Датум усвајања: 21. јануар 2011. године

Предмет бр. 316/09

Ружа СИМИЋ

против

УНМИК-а

Саветодавна комисија за људска права, на заседању одржаном 21. јануара 2011. године, уз присуство следећих чланова:

г. Марека НОВИЦКОГ, председавајућег
г. Пола ЛЕМЕНСА

Уз помоћ
г. Раџеша ТАЛВАРА, извршног службеника

Узевши у обзир изнад поменути жалбу, уложену сагласно са Одељком 1.2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, од 23. марта 2006. о оснивању Саветодавне комисије за људска права,

Након већања, одлучила је следеће:

I. ПОСТУПАК ПРЕД КОМИСИЈОМ

1. Жалба је уложена пред Комисијом 11. новембра 2009. године, и уписана је истог дана.
2. У складу са Правилем 29bis Правилника о процедури, Комисија налази да није неопходно да проследи примедбе УНМИК-у и да без тога може да изврши процену прихватљивости жалбе.

II. ЧИЊЕНИЦЕ

3. Жалилац са сталним пребивалиштем на Косову тренутно живи као расељено лице у Србији. Власник је стана у Ораховцу. Живела је тамо са својом породицом

до октобра 1999., када су напустили Косово. Касније, током 2003. године, жалилац сазнаје да је у њеном стану неко уселин и да је покретна имовина у стану уништена.

4. Жалилац такође тврди да је, док је октобра 1999. године у породичном ауто покушавала да напусти Косово, заустављена и нападнута у Пећи, и да су том приликом нападачи запалили аутомобил и личне ствари у њему, укључујући електронске апарате, одећу, документе, новац и злато.
5. Јула месеца 2004. године, жалилац је уложила жалбу код Општинског суда у Ораховцу, против УНМИК-а, КФОР-а, косовских Привремених институција самоуправе (ПИС) и Општине Ораховац, тражећи накнаду штете нанете њеном стану.
6. Током 2004. године, судовима на Косову је поднето око 17,000 захтева за надокнадом, већином од стране етничких Срба који су 1999. године напустили своје домове на Косову због непријатељске агресије, и чија је имовина касније била оштећена или уништена. Са циљем да задовоље законски петогодишњи лимит за подношење цивилних захтева за надокнаду, ови жалиоци су поднели захтеве судовима на Косову отприлике у исто време 2004. године. Захтеви су уперени против УНМИК-а, КФОР-а, ПИС-а и, у већини случајева, релевантне општине (види: Саветодавна комисија за људска права (у даљем тексту, СКЉП), *Милогорић и остали*, cases nos. 38/08, 58/08, 61/08, 63/08 и 69/08, мишљење од 24. марта 2010., § 1; за правну основу по којој су жалиоци засновали своје захтеве, види исто мишљење, § 5).
7. У вези са овим случајевима, директор Одељења правде (ОП) при УНМИК-у је 26. августа 2004. године послао писмо председницима свих општинских и окружних судова, и председнику Врховног суда Косова, у коме помиње да је поднето "преко 14,000" таквих захтева. Указао је на "проблеме које ће судови имати због тако великог прилива захтева", и замолио је да "се не заказују [такви] предмети док не будемо заједно одлучили како најбоље да их решимо" (за пуни текст писма, види мишљење о предмету *Милогорић и остали* горе наведеном у § 6, § 6).
8. ОП је 15. новембра 2005. године, упутило обавештење судовима да почну рад на захтевима у вези са штетом коју су нанела идентификована физичка лица, као и штетом учињеном након октобра 2000. године, имајући у виду да "препреке ефикасном решавању ових случајева" више не постоје. Захтеви који се тичу догађаја пре октобра 2000. год., нису обухваћени овим писмом.
9. Дана 28. септембра 2008., Директор ОП упутио је савет судовима да би случајеве који нису били заказани по захтеву од 26. августа 2004., требало сада да обраде.
10. Дана 9. децембра 2008. године, одговорности УНМИК-а у области полиције и правосуђа на Косову су престале, а мисија владавине права Европске уније на Косову (ЕУЛЕКС) преузела је пуну оперативну контролу у области владавине права, након саопштења председника Савета безбедности Уједињених нација, 26. новембра 2008. године (S/PRST/2008/44), којим се поздравља даље ангажовање Европске уније на Косову.

III. ЖАЛБА

11. Жалилац заправо наводи да је Општински суд у Ораховцу обуставио поступак поводом њеног захтева за компензацијом штете нанете њеном стану и стварима у њему и да, као резултат, овај поступак није решен у догледно време, чиме је дошло до повреде члана 6 § 1 Европске конвенције о људским правима (ЕКЉП). Она се такође жали да штета нанета њеном стану и стварима у њему и одбијање Општинског суда у Ораховцу да реши захтев по питању одштете, чине нарушавање њеног права на имовину (Члан 1 Протокола 1 према ЕКЉП).
12. Жалилац даље наводи да је, као резултат спаљивања њеног породичног аута и ствари у њему у октобру 1999., нарушено њено право на имовину (Члан 1 Протокола 1 према ЕКЉП).

IV. ПРАВО

13. Пре него што почне да разматра меритум предмета, Комисија мора прво да одлучи да ли да прихвати предмет, узимајући у обзир критеријуме прихватљивости из Одељака 1, 2 и 3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12 о оснивању Саветодавне комисије за људска права.

Наводна кршења Члана 6 § 1 из ЕКЉП.

14. Комисија је мишљења да, будући да жалилац указује на кршење Члана 6 § 1 из ЕКЉП, он у ствари подноси две жалбе (види: приступ усвојен у СКЉП, *Милогорић*, бр. 38/08, одлука од 22. маја 2009. године; упореди: Европски суд за људска права (ЕСЉП), *Аћимовић против Хрватске*, бр. 48776/99, одлука од 30. маја 2000. год.; ЕСЉП, *Кутић против Хрватске*, бр. 48778/99, одлука од 11. јула 2000.). Са једне стране, она се жали поводом чињенице да, услед обустављања поступка у компетентним судовима, није била у могућности да добије одлуку у вези са својим захтевом за одштетом уништене имовине. Комисија сматра да ова жалба може да доведе у питање жалиочево право приступа суду, сходно члану 6 § 1 из ЕКЉП. Са друге стране, жалилац се жали на дужину поступка пред компетентним судовима, с обзиром на чињеницу да је поступак започет 2004. године, и да отада њен захтев није разматран. Ова жалба би могла да доведе у питање њено право на правосудну одлуку у оквиру разумног времена, у смислу Члана 6 § 1 из ЕКЉП.
15. Комисија је мишљења да жалбе везане за Члан 6 § 1 из ЕКЉП покрећу озбиљна правна питања чије би разрешење требало да зависи од процене меритума жалбе. Према томе, Комисија закључује да ове жалбе нису очигледно неосноване у смислу Одељка 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12 (СКЉП, *Милогорић*, наведен у § 14 изнад, при § 18).
16. Нису установљени други разлози на основу којих би ове жалбе биле проглашене неприхватљивим.

Наводно кршење члана 1 Протокола бр. 1 према ЕКЉП

17. Жалилац се жали на кршење свог права на имовину (Члан 1 Протокола 1). Она се жали поводом чињенице да су њен стан и ствари у њему оштећени након што је напустила Косово 1999. године, као и поводом одбијања Општинског суда у Ораховцу да реши захтев за одштету. Она се такође жали поводом чињенице да је

и остала њена имовина уништена октобра 1999., када је изгорео породични ауто у коме су се налазиле њене личне ствари.

18. Комисија подсећа да, сходно Одељку 2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, има правну надлежност једино над "жалбама које се односе на наводна кршења људских права до којих је дошло не раније од 23. априла 2005. или су произишле из чињеница насталих пре овог датума, при чему су поменуте чињенице проузроковале континуирано кршење људских права". Штета њеном стану нанета је након што је жалилац напустила Косово 1999., пре него што је 2004. године поднела захтев за одштету Општинском суду. Штета њеном породичном ауто и личним стварима у њему нанета је 1999. године. Оштећење и уништење имовине су тренутни чинови који не узрокују континуирано кршење (види СКЈП, *Лајовић*, бр. 09/08, одлука од 16. јула 2008., § 7). Следи да ови делови жалбе леже ван оквира правне надлежности Комисије *ratione temporis*.

19. Поводом жалбе да, услед обустављања поступка који је започео, жалилац до тада није био у могућности да добије компензацију за штету, Комисија бележи да се, уколико се судски поступак разматра са становишта имовинског права, овај поступак не може одвојити од актова на којима се заснивају судски захтеви. Или, како је Европски суд за људска права уобјавио у складу са својом правном надлежношћу под ЕКЈП:

"... привремена правна надлежност Суда треба да се утврди у односу на чињенице које узрокују наводни конфликт. Због накнадне немогућности да се правним леком реши, овај конфликт је немогуће вратити под оквире привремене правне надлежности Суда" (ЕСЈП (Велико веће), *Блечич против Хрватске*, бр. 59532/00, пресуда од 8. марта 2006., § 77, ЕКЈП, 2006-III).

20. Следи да овај део жалбе такође лежи ван оквира правне надлежности Комисије *ratione temporis* (СКЈП, *Гојковић*, бр. 63/08, одлука од 4. јуна 2009., §§ 24-25).

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА,

Комисија, једногласно,

- ОБЈАВЉУЈЕ ПРИХВАТЉИВИМ ЖАЛБЕ КОЈЕ СЕ ТИЧУ ПРАВА ПРИСТУПА СУДУ И ПРАВА НА ПРАВОСУДНУ ОДЛУКУ У ПРИХВАТЉИВОМ ВРЕМЕНУ (ЧЛАН 6 § 1 ЕВРОПСКЕ КОНВЕНЦИЈЕ О ЉУДСКИМ ПРАВИМА)

- ОБЈАВЉУЈЕ НЕПРИХВАТЉИВИМ ОСТАТАК ЖАЛБЕ.

Раџеш ТАЛВАР
Извршни службеник

Марек НОВИЦКИ
Председавајући